

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 12.3.2015

Číslo: Ročník 25 (2015), Číslo 1

Sekce: Nové trendy

Název článku: Centrální portál českých knihoven – příprava informační části v roce 2014

Autor: Pavlína Lonská

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20150112>

Centrální portál českých knihoven – příprava informační části v roce 2014

Pavlína Lonská

Centrální portál českých knihoven Knihovny.cz je projekt, na kterém se podílí více než patnáct knihoven z celé republiky a celkem pět pracovních skupin. Portál vzniká s cílem poskytnout uživatelům přehledný a komfortní přístup k fondům a službám českých knihoven z jednoho místa. Jeho nedílnou součástí by měla být informační část, přístupový bod k informacím o českých knihovnách a jejich službách pro širokou veřejnost na doméně www.knihovny.cz.

Informace o českých knihovnách na jednom místě

Příprava této informační části se stala předmětem projektu Ideový návrh statické informační části Centrálního portálu českých knihoven Knihovny.cz, který byl v roce 2014 podpořen grantem Ministerstva kultury ČR v rámci podprogramu VISK 8/B. Vývojem informační části portálu se zabývá **pracovní skupina Priority 19** při Koncepti rozvoje knihoven v ČR na léta 2011-2015, jejímž cílem je mimo jiné zvýšit ve společnosti široké povědomí o knihovnách a trvale prezentovat systém knihoven a jejich služeb.^[1]<http://archiv.knihovny.cz/>), který byl realizován v roce 2004. Záměrem dnes již ukončeného projektu bylo informovat širokou veřejnost o knihovnách, jejich službách a možnostech, které nabízejí pro kteréhokoli obyvatele ČR. Současný projekt převzal od svého předchůdce základní myšlenku s cílem, že bude potřeba vytvořit nový aktuální obsah, nově jej uspořádat a graficky upravit.^[2] Za určitý předstupeň informační části portálu lze považovat projekt **Knihovny.cz: portál o českých knihovnách** (dostupný z

Dotazníkový průzkum mezi knihovníky

Jak by měl obsah informačního portálu vypadat? Zeptali jsme se přímo knihovníků. Nová struktura obsahu se stala předmětem dotazníkového šetření, kterého se během března a dubna roku 2014 zúčastnilo **celkem 477 respondentů** z řad odborné knihovnické veřejnosti. Nejvíce odpovědí zaznělo od pracovníků z městských knihoven, vyjádřili se též vysokoškolští studenti oboru informačních studií a knihovnictví z Prahy, Brna a Opavy, ale i knihovníci z odborných, krajských a vysokoškolských knihoven. Názor respondentů na obsahovou náplň portálu se většinou shodoval s představou pracovní skupiny Priority 19. Informační rozcestník o českých knihovnách a jejich službách by tedy měl obsahovat:

- informace o síti českých knihoven;
- informace o službách a zdrojích českých knihoven;
- informace o akcích, které se konají v knihovnách po celé republice;
- přehledný adresář knihoven;
- referenční službu Ptejte se knihovny;
- informace o projektu Centrální portál českých knihoven Knihovny.cz.

Chci, aby informační portál obsahoval...

Významný zdroj zpětné vazby poskytly otevřené odpovědi, ve kterých mohli respondenti vyjádřit svůj názor.^[3] Například na otázku **Chci, aby informační portál obsahoval... zazněly** tyto odpovědi:

„Hlavně přehledné rozhraní, pro laika srozumitelná terminologie.“

„Na první pohled nesmí být portál přehlcený informacemi, musí mít intuitivní navigaci.“

„Důraz bych kladl na poskytované typy služeb a výčet možností, co v knihovně můžu dělat, proč bych tam měl chodit.“

„Aktuální obsah.“

„Neměla by chybět informace o knihovní síti jako takové, jaké jsou knihovny, jak jsou, nebo spíš nejsou mezi

sebou provázané.“

„Určitě by bylo fajn, kdyby každá knihovna měla svůj „profil“ s otvíračkou a dalšími informacemi.“

„Mapa služeb, detailně u každé knihovny a také naopak – když potřebuji určitou službu, které knihovny mi ji poskytnou.“

Pokračování projektu – funkční analýza webu a uživatelské scénáře

Výsledky dotazníkového průzkumu dále posloužily mimo jiné coby podklad pro vypracování tzv. **funkční analýzy webového rozhraní** připravovaného informačního portálu.[4] Tato stěžejní část projektu bude sloužit jako východisko pro budoucí realizaci webových stránek. Kromě obecných požadavků na realizaci webových stránek jsou součástí analýzy drátěné modely s návrhy zobrazení jednotlivých stránek (tzv. wireframe).

V září roku 2014 provedla Priorita 19 ve spolupráci se společností Direct People na základě doporučení Rady CPK kvalitativní průzkum, který pomocí rozhovorů a testování prototypů zjišťoval **uživatelské scénáře při práci s Centrálním portálem českých knihoven**, a to na třiatváceti respondentech z řad čtenářů beletrie, studentů a vědců.[5]

Veškeré materiály vzniklé v rámci činnosti Priority 19 můžete použít jako podklad pro svou práci, citovat je či sdílet dál, neboť jsou dostupné pod licencí Creative Commons na adrese <http://koncepce.knihovna.cz/>. Realizace informační části portálu Knihovny.cz, včetně textace a grafického zpracování, je předmětem projektu na rok 2015, který opět žádá o podporu ze strany Ministerstva kultury ČR. Součástí připravovaného projektu je dále hlubší zpracování uživatelské zkušenosti (uživatelských scénářů) s Centrálním portálem českých knihoven Knihovny.cz.

Kontakt na autorku: pavlina.lonska@mlp.cz

[1] ČESKO. MINISTERSTVO KULTURY. *Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2011–2015 včetně internetizace knihoven: knihovny pro EVROPU 2020* [online]. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, 2012 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: http://www.mkcr.cz/assets/literatura-a-knihovny/Koncepce_rozvoje_knihoven_2011-2015.pdf.

[2] LONSKÁ, Pavlína. Priorita 19 aneb Marketing podle Koncepce. In: *Knihovny současnosti 2014: sborník z 22. konference, konané ve dnech 9. až 11. září 2014 v areálu Univerzity Palackého v Olomouci*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení knihoven ČR, 2014, s. 88-92. ISBN 978-80-86249-71-1. ISSN 1805-6962. Dostupný také z: <http://www.sdruk.cz/data/xinha/sdruk/ks2014/Sbornik2014.pdf>.

[3] LONSKÁ, Pavlína. *Informační část portálu Knihovny.cz* [infografika]. Praha, 23. 6. 2014 [cit. 2015-02-03]. Dostupná z: <http://koncepce.knihovna.cz/informacni-cast-portalu-knihovny-cz/>.

[4] SLÁDEK, Martin a Marek JONÁK. *Funkční analýza webových stránek Knihovny.cz*. Praha: NETERNITY GROUP, 2014. 43 s. Dostupný z: <http://koncepce.knihovna.cz/funkcni-analyza-jako-zaklad-webu/>.

[5] BARTL, Tomáš. *Uživatelské scénáře pro Centrální portál českých knihoven* [online prezentace]. Praha: Direct People, 2014. Dostupný z: <http://koncepce.knihovna.cz/uzivatelske-scenare-pro-centralni-portal-ceskych-knihoven/>.